

A fost odată un rege atât de măreț, atât de iubit de popoarele pe care le cârmuia, atât de respectat de toți vecinii și de aliații lui, încât se poate spune că era cel mai fericit dintre monarhi. Fericirea lui era sporită și de căsătoria cu o prințesă frumoasă și plină de virtuți; iar cei doi soți viețuiau ca o singură făptură. Din nuntirea lor se născuse o fată fermecătoare, dăruită cu atâtea calități, încât părinților ei nu le părea rău că nu au mai mulți urmași.

Strălucirea, bunul-gust și îndestularea domneau în palat; sfetnicii erau înțelepți și iscusii; curtenii, cinstiți și iubitori; servitorii, devotați și harnici; grajdurile erau mari și pline de cei mai frumoși cai din lume, cu șei și harnașamente bogate. Dar străinii, care veneau să admire aceste grajduri minunate, se mirau că, drept în locul cel mai la vedere, un cogeamite măgar își arăta mândru urechile lui lungi. Nu dintr-o fantezie, ci pe bună dreptate îi dăduse regele locul de frunte: virtuțile animalului meritau această înălțare, dat fiind că natura îl întocmise astfel încât, în loc de a fi pline de murdărie, paiele din grajdul lui erau acoperite din belșug, în fiecare dimineață, cu bani de aur de toate soiurile, pe care-i strângeau grăjdarii când se trezea măgarul din somn.

Dar, cum necazurile vieții îi ajung pe regi la fel ca și pe supușii lor și cum întotdeauna printre cele bune sunt amestecate și câteva rele, cerul a îngăduit ca regina să fie lovită de o boală grea căreia, cu toată știința și priceperea doctorilor, nu i s-a putut găsi niciun leac. Toată lumea a fost nespus de mâhnită.

Fire simțitoare și foarte îndrăgostit de soția lui, în ciuda faimosului proverb ce spune că dragostea și căsătoria nu se împacă, regele se ruga pentru sănătatea ei în toate templele din împărăție, implorând zadarnic zeii și zânele să ia viața lui în locul vieții soției iubite.

Regina, simțind că i se apropie sfârșitul, îi spuse înlăcrimatului ei soț:

– Îngăduie-mi ca, înainte să mor, să-ți cer un lucru: dacă vei dori să te însori din nou...

La aceste vorbe, regele scoase țipete jalnice, luă mâna reginei, o scaldă în lacrimi și îi jură că nu are de ce să-i vorbească de o altă căsnicie:

– Nu, nu, draga mea regină, mai curând te voi urma în mormânt!

– Țara, grăi regina cu o hotărâre ce-i adânci mâhnirea bietului rege, țara, căreia se cuvine să-i dai urmași, văzând că nu ți-am dăruit decât o fică, îți va cere să ai fii care să-ți semene; dar, te rog din tot sufletul, în numele dragostei tale pentru mine, să nu îndeplinești dorința supușilor tăi decât dacă vei găsi o prințesă mai frumoasă și mai bine făcută decât mine; jură-mi asta și voi muri împăcată.

Se crede că regina, care era foarte mândră, i-a cerut acest jurământ cu gândul că regele nu se va recăsători niciodată, pentru că nu va mai găsi în lume o femeie la fel de frumoasă ca ea. În sfârșit, regina a murit. Nu s-a mai pomenit asemenea durere ca cea a regelui: toată ziua și toată noaptea, plângea și suspina.

Dar marile dureri nu țin mult. De altfel, căpeteniile țării s-au adunat și au venit să-i ceară să se recăsătorească. Cererea i se păru regelui neîndurătoare și îl făcu să verse noi râuri de lacrimi. Le spuse despre jurământul făcut reginei și le mărturisi că i se pare cu neputință ca sfetnicii să-i poată găsi o prințesă mai frumoasă și mai bine făcută decât răposata lui nevastă.

Dar sfetnicii au găsit că o asemenea promisiune e un fleac și i-au zis că nu contează frumusețea: că o regină trebuie să fie virtuoasă și să facă prunci; că țara are nevoie de prinți pentru liniștea ei; că e adevărat că fiica regelui are toate darurile trebuincioase pentru a deveni o mare regină, dar că vor trebui să-i aleagă un străin drept soț; și că, atunci, fie acest străin o va duce în țara lui, fie, dacă va domni împreună cu ea, copiii lor nu vor mai fi din neamul tatălui ei; și că, neavând un prinț din neamul regelui, țările vecine ar putea porni războaie care ar duce la ruina regatului.

Regele, izbit de aceste cugetări, le promise ca va încerca să-i mulțumească. Și, într-adevăr, a căutat, printre prințesele de măritat, una care să-i convină. În fiecare zi, i se aduceau portrete încântătoare, dar niciunul nu avea farmecul răposatei regine; așa că el nu se hotăra deloc.

Din păcate, deși era un om cu multă judecată, a înnebunit de-a binelea, așa că i-a venit ideea că prințesa, fiica lui, o întrecea cu mult pe regină, mama ei, în farmec și minte; așa că i-a spus că s-a hotărât să se însoare cu ea, pentru că numai ea poate să-l dezlege de jurământ.

Tânăra prințesă, plină de virtute și pudoare, aproape că a leșinat auzind această propunere oribilă. S-a aruncat la picioarele regelui, tatăl ei, și l-a implorat, cu toată stăruința de care a putut fi în stare, să nu o silească să făptuiască o asemenea crimă.

Regele, încăpățânându-se să ducă la bun sfârșit acest plan ciudat, ceru sfatul unui bătrân pustnic, ca să liniștească într-un fel conștiința tinerei prințese. Pustnicul, mai mult ambițios și mai puțin religios, a jertfit cele convenite nevinovăției și virtuții pentru cinstea de a fi pe placul unui mare rege: el s-a strecurat cu atâta iscusință în mintea regelui, i-a arătat într-o lumină atât de blândă crima pe care voia s-o înfăptuiască, încât a reușit chiar să-l convingă că se va face plăcut zeilor dacă se va însura cu fiica lui.

Regele, măgulit de vorbele mieroase ale bătrânului ticălos, l-a îmbrățișat și s-a întors acasă mai hotărât ca oricând să-și îndeplinească planul. Îi porunci așadar prințesei să fie gata să i se supună.

Tânăra prințesă, covârșită de o mare durere, nu mai avu alt gând decât să meargă să-i ceară ajutor Zânei Liliacului, nașa ei. Așa că plecă în chiar acea noapte, într-o trăsurică frumoasă, trasă de un berbec mare, care cunoștea toate drumurile, și astfel ajunse cu bine la zână.

Zâna, care o iubea pe prințesă, îi zise că știe tot ce se întâmplase și o îndemnă să nu-și facă griji, pentru că nu i se va întâmpla nimic rău dacă va face întocmai tot ce-i va spune ea.

– Căci, scumpa mea copilă, ar fi o mare greșeală să te măriți cu tatăl tău; dar poți să nu-i dai ascultare și, în același timp, să nu i te împotrivești pe față: spune-i că poftești să-ți facă rost de o rochie de culoarea timpului. Cu toată puterea lui, niciodată nu va putea reuși.

Prințesa îi mulțumi nașei și, chiar a doua zi de dimineață, îi vorbi tatălui ei precum o sfătuisese zâna, înștiințându-l că nu-i va da niciun răspuns până nu va avea rochia de culoarea timpului.

Regele, încântat că-i dă nădejdi, îi chemă pe cei mai iscusiți țesători și le porunci să facă rochia, spunându-le că, dacă nu vor reuși, vor fi spânzurați cu toții. Dar n-a fost nevoie să ajungă la o asemenea pedeapsă. Chiar a doua zi i-au adus rochia mult dorită: era de un albastru la fel de frumos ca cerul senin, împodobit cu nori de aur.

Prințesa s-a întristat foarte: nu știa cum să iasă din încurcătură. Regele îi cerea de zor să-i răspundă. Se duse din nou la nașă; foarte uimită că stratagema ei nu reușise, zâna îi spuse să încerce să ceară, de data aceasta, o rochie de culoarea lunii.

Regele, care nu-i putea refuza nimic fetei lui, îi chemă din nou pe cei mai pricepuți țesători și le porunci cu atâta stăruință să facă o rochie de culoarea lunii, că n-a trecut o zi și i-au și adus-o. Prințesa, încântată de rochie, dar nu și de încăpățânarea tatălui ei, izbucni în lacrimi fierbinți când rămase singură cu doica și cu doamnele ei de onoare.

Zâna Liliacului, care știa tot ce se întâmplă, veni în ajutorul mâhnitei prințese și grăi:

– Cred că nu mă înșel spunând că, dacă-i vei cere o rochie de culoarea soarelui, vom reuși să-l dezberăm de gândul lui pe rege, tatăl tău; căci nimeni nu va ajunge vreodată să facă o asemenea rochie; și vom câștiga măcar timp.

Prințesa era de aceeași părere, așa că a cerut rochia. Iar regele îndrăgostit a dat fără părere de rău toate diamantele și toate rubinele coroanei pentru a ajuta la